

30 września 2021 r.

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim w 2020 r.

 219,6 mln zł

Wynik budżetów JST

Jednostki samorządu terytorialnego (JST) uzyskały dochody o 9,0% wyższe niż w 2019 r. W tym samym czasie ich wydatki wzrosły o 6,3%. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego wyniósł 219,6 mln zł wobec 25,5 mln zł w 2019 r.

Dane zawarte w niniejszym opracowaniu dotyczą dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim, tj. gmin (82), powiatów (12), miast na prawach powiatu (2) oraz województwa lubuskiego w 2020 r. Informacje obejmujące dochody i wydatki gmin przedstawiono z wyłączeniem dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. Miasta na prawach powiatu realizują równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządzają jeden budżet, więc dochody i wydatki dla tej kategorii jednostek miast podano łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

I. DOCHODY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

W 2020 r. dochody JST wyniosły łącznie 7739,5 mln zł i były o 9,0% wyższe w porównaniu z realizowanymi w 2019 r. Na tę kwotę składały się przede wszystkim dochody gmin (54,5%) i miast na prawach powiatu (25,0%), a w mniejszym stopniu – powiatów (12,6%) i województwa (8,0%).

Dochody jednostek samorządu terytorialnego ogółem wzrosły w porównaniu z 2019 r. o 9,0%

Tabl. 1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego w 2020 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł	Ogółem = 100	2019 = 100
Ogółem	7739,5	100,0	109,0
Gminy razem	4217,1	54,5	109,4
miejskie	779,8	10,1	107,0
miejsko-wiejskie	2301,6	29,7	110,4
wiejskie	1135,6	14,7	109,1
Miasta na prawach powiatu	1934,9	25,0	102,4
Powiaty	971,4	12,6	111,8
Województwo	616,1	8,0	126,0

Wzrost dochodów zanotowano w budżetach wszystkich szczebli JST. Największy wzrost odnotowano na poziomie budżetu województwa (o 26,0%), w budżetach powiatów (o 11,8%) oraz gmin miejsko-wiejskich (o 10,4%). Dochody budżetów gmin wiejskich i miejskich wzrosły o odpowiednio 9,1% i 7,0%. Dochody budżetu powiatów wzrosły o 11,8%. Dochody w budżetach miast na prawach powiatu wzrosły natomiast o 2,4%.

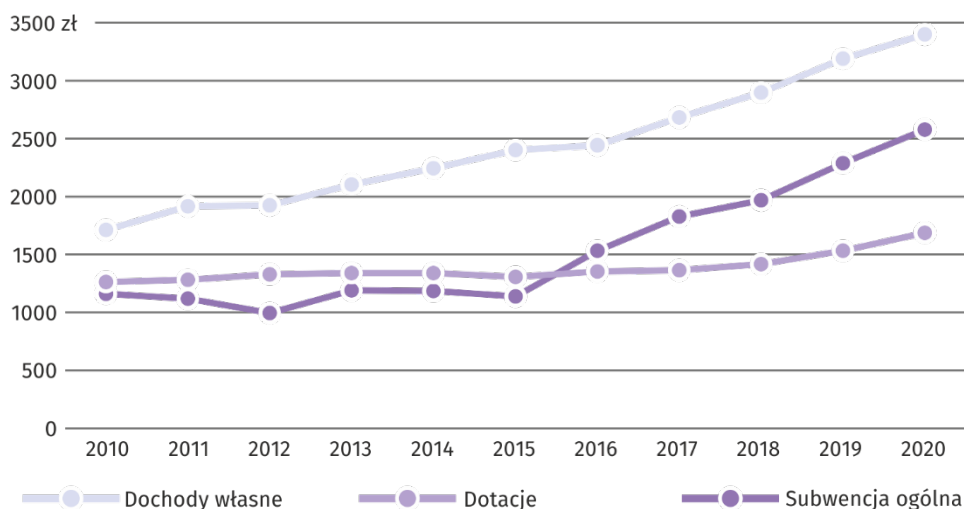
Najważniejszym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne, które w 2020 r. wyniosły 3433,7 mln zł, stanowiąc 44,4% dochodów ogółem (o 1,1 p. proc. mniej niż przed rokiem). Kolejne 33,6% stanowiły dotacje (o 1,0 p. proc. więcej niż w poprzednim roku), a 22,0% subwencja ogólna (o 0,1 p. proc. więcej).

Wykres 1. **Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2020 r.**

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody własne budżetów JST w województwie lubuskim w 2020 r. wyniosły 3399 zł, tj. o 6,6% więcej niż przed rokiem. Dotacje w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2576 zł, tj. wzrosły w ujęciu rocznym o 12,6%, a subwencja ogólna miała wartość 1687 zł (tj. wzrosła w porównaniu z 2019 r. o 10,0%).

Wykres 2. **Dochody jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca**

1.1. DOCHODY WŁASNE

W 2020 r. dochody własne budżetów JST wyniosły 3433,7mln zł., w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły o 6,3%. Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu – 47,0% i w budżetach gmin – 46,0%. Dochody własne stanowiły 40,4% udziału w strukturze dochodów powiatów i 31,2% budżetu województwa.

Dochody własne stanowiły 44,4% ogółu dochodów JST w województwie

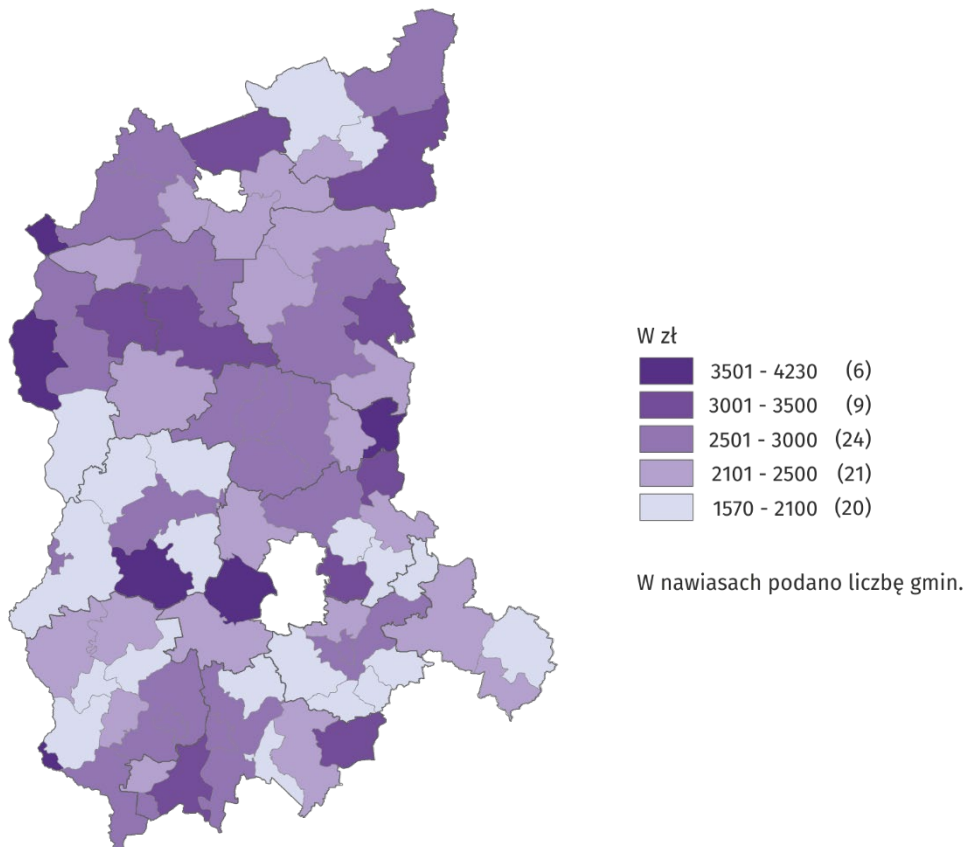
W dochodach własnych jednostek samorządu terytorialnego w 2020 r. największy udział miał podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT), który stanowił 15,7% dochodów ogółem oraz podatek od nieruchomości, który stanowił 9,2%. W strukturze dochodów własnych 12,0% stanowiły dochody klasyfikowane jako tzw. pozostałe dochody, 2,6% wyniósł podatek dochodowy od osób prawnych (CIT), a 2,4% dochody z majątku.

W porównaniu z 2019 r. odnotowano wyższy udział wpływów budżetowych JST z tytułu tzw. podatku od osób prawnych (CIT) (o 30,5%), z tytułu tzw. pozostałych dochodów (o 26,9%), podatków od czynności cywilnoprawnych (o 13,2%), podatku rolnego (o 8,2%) oraz podatku od nieruchomości (5,2%). W budżetach JST zmniejszyły się natomiast wpływy z tytułu udziału dochodów z majątku (o 10,5%) oraz podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) (o 5,3%).

Tabl. 2. **Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego w 2020 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	3433,7	1939,6	403,4	1036,9	499,3	909,3	392,4	192,4
W % dochodów ogółem w tym: Udział w podatku dochodowym:	44,4	46,0	51,7	45,1	44,0	47,0	40,4	31,2
od osób prawnych	2,6	0,8	1,1	0,8	0,4	1,7	0,7	20,9
od osób fizycznych	15,7	14,5	16,5	14,3	13,4	20,8	16,9	6,3
Podatek:								
rolny	0,6	1,0	-	1,0	1,7	-	-	-
leśny	0,3	0,5	-	0,5	0,9	-	-	-
od nieruchomości	9,2	12,7	15,1	12,6	11,3	9,1	-	-
od środków transportowych	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4	0,7	-	-
od czynności cywilno-prawnych	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	1,3	-	-
Dochody z majątku	2,4	3,2	5,1	3,0	2,0	2,2	0,7	0,9
Pozostałe dochody	12,0	11,5	12,2	10,8	12,5	10,7	22,1	3,2

Mapa 1. **Dochody własne gmin na 1 mieszkańca w 2020 r.**

W budżetach gmin dochody własne stanowiły średnio 46,0% ogółu dochodów, przy czym ich największy udział zanotowano w dochodach gmin miejskich (51,7%). W dochodach budżetów gmin miejsko-wiejskich odsetek dochodów własnych wyniósł 45,1%, a gmin wiejskich – 44,0%.

W strukturze dochodów ogółem gmin województwa lubuskiego największy udział miały wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (14,5%, a ich udział w dochodach własnych gmin wyniósł 31,5%) oraz z tytułu podatku od nieruchomości (12,7%, w dochodach własnych gmin – 27,7%). Znaczące w strukturze dochodów budżetów gmin - pozostały tzw. pozostałe dochody (12,0% ogółu dochodów gmin) oraz dochody z majątku (3,2%).

W ogóle dochodów budżetów powiatów dochody własne stanowiły 40,4%, w tym 16,9% - dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Podatek dochodowy od osób fizycznych stanowił 41,8% ogółu dochodów własnych.

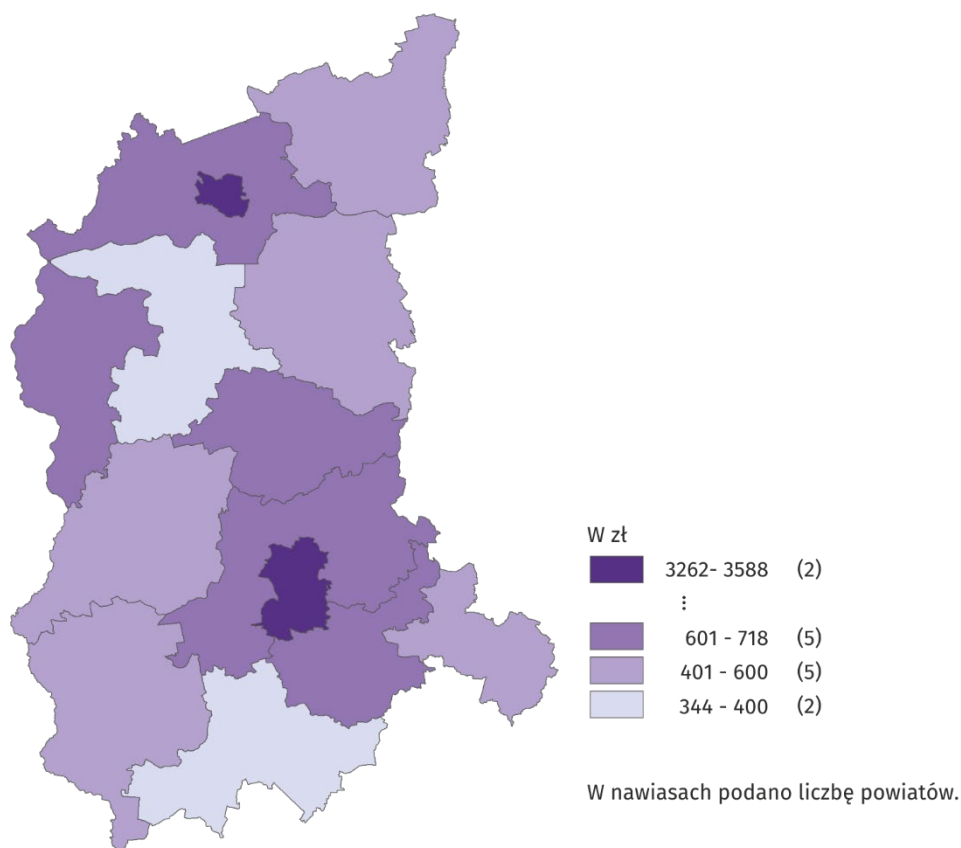
W budżecie województwa odsetek dochodów własnych w 2020 r. wyniósł 31,2%, w tym 20,9% – z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (w dochodach własnych ogółem – 67,0%), a 6,3% - z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody własne JST w województwie lubuskim wyniosły 3399 zł. Najwyższe dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w miastach na prawach powiatu, które w 2020 r. wyniosły 3436 zł, tj. o 0,9% mniej niż przed rokiem. W powiatach wskaźnik ten wynosił 526 zł i wzrósł w porównaniu z 2019 r. o 15,2%, a w gminach – 2601 zł, tj. 7,4% więcej niż rok wcześniej. Wskaźnik dla budżetu województwa był najniższy (190 zł) chociaż jego wartość wzrosła w stosunku do notowanej w 2019 r. o 21,5%.

Dochody własne budżetów gmin na 1 mieszkańca wyniosły średnio 2601 zł, w tym dochody gmin miejskich – 2862 zł (tj. o 0,5% więcej niż w 2019r.), miejsko-wiejskich – 2536 zł (tj. o 8,3% więcej niż w 2019 r.), a wiejskich – 2551 zł (wzrost o 11,8%).

Najwyższe dochody własne na 1 mieszkańca w 2020 r. zanotowano w gminach: Bobrowice (4230 zł), Świdnica (4156 zł) i Zbąszynek (4130 zł). Najniższe dochody na 1 mieszkańca odnotowały gminy Bytnica (1570 zł), Małomice (1575 zł) oraz Wschowa (1718 zł).

Mapa 2. **Dochody własne powiatów i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2020 r.**

1.2. SUBWENCJA OGÓLNA

Dochody budżetów JST w 2020 r. z tytułu subwencji ogólnej wyniosły 1704,0 mln zł tj. 9,7% więcej niż w poprzednim roku, a ich udział w ogóle dochodów JST wyniósł 22,0% (wobec 21,9% przed rokiem).

Środki z tytułu subwencji ogólnej pochodziły głównie z jej części oświatowej, przyznawanej m.in. na utrzymanie szkół publicznych oraz na kształcenie i odprawy nauczycieli. W 2020 r. wielkość tej subwencji wyniosła było to 1225,6 mln zł, tj. 15,8% ogółu dochodów budżetów JST.

Subwencja ogólna w największym stopniu wspiera budżety powiatów. W 2020 r. w tej formie do budżetów powiatów wpłynęło łącznie 351,0 mln zł, co stanowiło 36,1% ogółu dochodów powiatów. W części oświatowej subwencji, przeznaczonej na utrzymanie szkół ponadpodstawowych, szkolnictwa specjalnego oraz placówek całodobowego pobytu uczniów (bursy, internaty) wpłynęło łącznie 256,0 mln zł, tj. 26,3% ogółu dochodów powiatów. Relatywnie wysoki odsetek dochodów powiatów stanowiła część wyrównawcza subwencji ogólnej (7,0%), finansująca świadczenia z pomocy społecznej i zmniejszająca dysproporcje poziomu dochodów gmin, powiatów i województw oraz część równoważąca (2,5%), przyznawana powiatom na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz w związku ze zróżnicowaniem sieci dróg powiatowych. W porównaniu z 2019 r. dochody powiatów z tytułu subwencji ogólnej wzrosły o 13,5%, w tym w części oświatowej wzrost wyniósł 15,1%, a w części wyrównawczej 8,9%.

W dochodach budżetów gmin, miast na prawach powiatu oraz województwa udział subwencji ogólnej wyniósł odpowiednio 18,5%, 21,3% i 25,9%. W porównaniu z 2019 r. wzrost dochodów w ramach subwencji ogólnej we wpływach budżetowych zanotowano we wszystkich typach JST, w budżecie województwa (o 53,8%), w budżetach miast na prawach powiatu (o 9,3%) i budżetach gmin (o 2,3%).

W dochodach miast na prawach powiatu część oświatowa subwencji ogólnej stanowiła 19,5%, a w budżetach gmin 13,6%. W porównaniu z 2019 r. dochody te wzrosły zarówno w przypadku miast na prawach powiatu, jak i gmin odpowiednio o 8,9% i 0,9%.

Z kolei w budżecie województwa największą część subwencji ogólnej stanowiła jej część wyrównawcza (13,9% ogółu dochodów budżetu województwa). Część oświatowa subwencji stanowiła 2,8% ogółu dochodów budżetu województwa.

Tabl. 3. **Subwencja ogólna w 2020 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	1704,0	782,1	111,3	433,4	237,4	411,2	351,0	159,6
W % dochodów ogółem	22,0	18,5	14,3	18,8	20,9	21,3	36,1	25,9
Część:								
wyrównawcza	4,6	4,7	1,5	4,7	6,9	0,1	7,0	13,9
oświatowa	15,8	13,6	12,4	13,8	14,0	19,5	26,3	2,8
regionalna	0,2	-	-	-	-	-	-	3,0
Uzupełnienie subwencji ogólnej	0,6	0,1	0,1	0,1	-	0,1	0,4	6,2

1.3. DOTACJE

W 2020 r. dotacje ogółem w budżetach JST w województwie lubuskim wyniosły 2601,8 mln zł i wzrosły w porównaniu z 2019 r. o 12,3%. Udział dotacji w ogóle dochodów JST wzrósł w skali roku o 1,0 p. proc. do 33,6%.

Większość wpływów w formie dotacji stanowiły dotacje celowe (25,1% ogółu dochodów JST), w tym dotacje z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej (22,5%) oraz

Dotacje stanowiły ponad 33% ogółu dochodów JST w województwie. W przypadku budżetu województwa odsetek ten wyniósł prawie 43%

na zadania własne (2,5%). Dalsze 7,5% dochodów JST zapewniły łącznie dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 klasyfikacji budżetowej¹.

Najwyższy udział dotacji w dochodach ogółem notuje się w budżecie województwa (w 2020 r. – 42,9%). Były to głównie środki otrzymane w ramach dotacji §§ 205, 625, które stanowiły 31,6% ogółu dochodów budżetu województwa. Znaczącą w strukturze dochodów województwa kategorią dochodową były dotacje z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej, które stanowiły 5,0% oraz dotacje § 200, 620 (3,6%).

W 2020 r. dochody budżetu województwa z tytułu dotacji zwiększyły się w porównaniu z 2019 r. o 16,6%. W stosunku do wartości z roku poprzedniego zwiększyły się dotacje na realizację zadań własnych z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 klasyfikacji budżetowej odpowiednio o 14,3% i 31,6%) oraz dotacje z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie zadań własnych (o 32,0%).

Dotacje w kwocie 1495,4 mln zł stanowiły 35,5% ogółu dochodów gmin. Były to głównie dotacje z budżetu państwa na zadania w zakresie administracji rządowej i na zadania własne, które stanowiły odpowiednio 27,9% i 2,9% ogółu dochodów gmin oraz dotacje §§ 205, 625 (3,6%). Dotacje ogółem zrealizowane w 2020 r. w gminach były o 17,1% wyższe w porównaniu z 2019 r.

W strukturze dochodów miast na prawach powiatu i powiatów dotacje stanowiły odpowiednio 31,7% i 23,5%. W porównaniu z 2019 r. zanotowano wzrost dotacji w budżetach miast na prawach powiatu o 3,2%, jak również w budżetach powiatów o 4,8%.

Z ogółu dotacji dla JST w województwie lubuskim ponad 57% stanowiły dotacje dla gmin, w tym 32% dla gmin miejsko-wiejskich

Tabl. 4. **Dotacje w 2020 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miej-sko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	2601,8	1495,4	265,1	831,3	399,0	614,3	228,0	264,1
W % dochodów ogółem	33,6	35,5	34,0	36,1	35,1	31,7	23,5	42,9
Celowe	26,1	31,2	29,3	31,6	31,9	24,3	19,0	7,6
z budżetu państwa	25,1	30,8	28,4	31,2	31,5	23,8	15,4	5,4
w tym na zadania: z zakresu administracji rządowej	22,5	27,9	25,7	28,3	28,5	21,6	12,2	5,0
własne	2,5	2,9	2,7	2,9	3,0	2,1	3,1	0,1
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	0,5	0,2	0,5	0,1	0,2	0,3	1,9	0,2
otrzymane z państwowych funduszy celowych	0,3	0,2	0,4	0,2	0,1	0,2	0,3	0,9
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań	0,3	-	0,1	-	0,1	0,1	1,4	1,1
§§ 200, 620	0,7	0,6	1,2	0,4	0,7	-	0,7	3,6
§§ 205, 625	6,8	3,6	3,4	4,2	2,5	7,4	3,7	31,6

¹ Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub płatności w ramach budżetu środków europejskich

1.4. DOCHODY NA FINANSOWANIE I WSPÓŁFINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UNIJNYCH

W 2020 r. dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 602,9 mln zł, tj. 7,8% ogółu dochodów JST. Były to tzw. płatności w zakresie budżetu środków europejskich (w kwocie 494,2 mln zł), środki z budżetu państwa lub inne, przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE (48,5 mln zł) oraz środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (60,3 mln zł).

Z ogółu dochodów na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych ponad 80% stanowiły tzw. płatności w zakresie budżetu środków europejskich

Tabl. 5. **Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w 2020 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miej-sko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	602,9	192,0	38,1	110,6	43,3	146,1	47,0	217,8
W % dochodów ogółem	7,8	4,6	4,9	4,8	1,9	3,8	4,8	35,4
Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	0,8	0,7	0,8	0,5	1,0	0,1	0,6	4,1
Środki z budżetu państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	0,6	0,1	0,3	0,1	0,0	0,1	0,5	5,6
Płatności z budżetu środków europejskich	6,4	3,8	3,9	4,2	2,8	7,2	3,8	25,6

W porównaniu z rokiem ubiegłym dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wzrosły o 1,4%. Odnotowano wzrost tych środków w budżecie województwa (o 41,9%) oraz w budżetach gmin (o 8,5%). Dochody z tego tytułu w budżecie powiatów natomiast spadły o 7,9%, a w budżetach miast na prawach powiatu o 31,4%.

Największy udział dochodów na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w ogóle dochodów budżetowych notuje się w budżecie województwa – w 2020 r. wyniósł 36,1%. W budżetach gmin udział ten wyniósł 31,8%, miast na prawach powiatów 24,2%. Najmniejszy udział zanotowano w budżetach powiatów (na poziomie 7,8%).

II. WYDATKI JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

W 2020 r. wydatki JST wyniosły osiągnięty wartość 7519,9 mln zł, tj. o 6,3% więcej niż w poprzednim roku. W strukturze wydatków JST 83,9% stanowiły wydatki bieżące, a 16,1% – to wydatki majątkowe. W stosunku do 2019 r. wydatki bieżące wzrosły o 9,1%, przy spadku wydatków majątkowych o 6,4%.

Wydatki JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 7444 zł (tj. o 460 zł na 1 mieszkańca więcej niż w 2019 r.), w tym wydatki bieżące 6242 zł (tj. o 538 zł na 1 mieszkańca więcej niż w poprzednim roku). Wydatki majątkowe w 2020 r. zrealizowane zostały na poziomie 1188 zł na 1 mieszkańca, tj. były o 72 zł mniejsze niż przed rokiem.

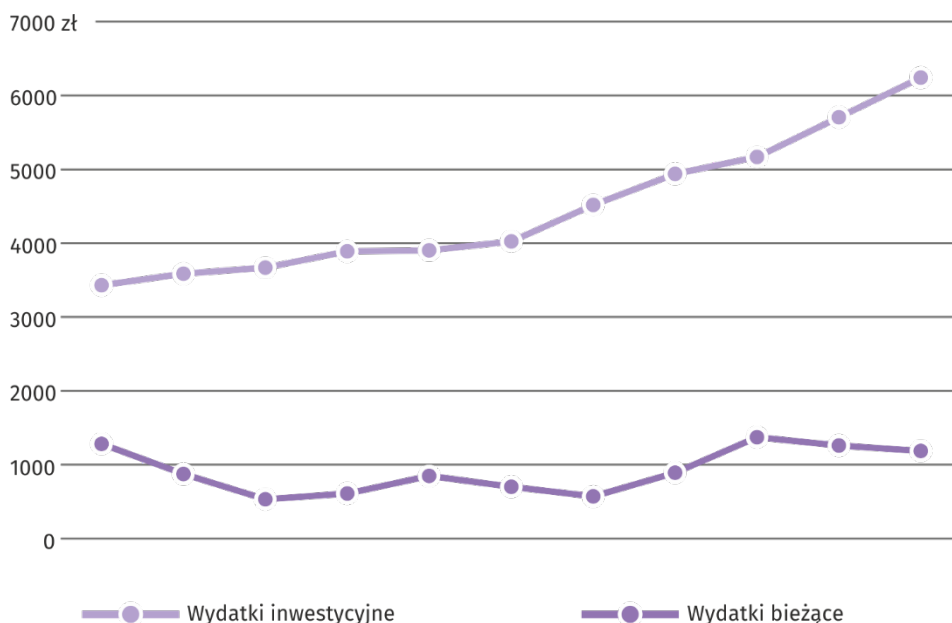
Wydatki JST Były wyższe w stosunku do poprzedniego roku o 6,3%

Wydatki JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 7444 zł, tj. o 6,6% więcej niż przed rokiem

Tabl. 6. **Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w 2020 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł	Ogółem = 100	2019 = 100
Ogółem	7519,9	100,0	106,3
Gminy razem	4060,1	54,0	106,8
miejskie	754,3	10,0	105,4
miejsko-wiejskie	2229,2	29,6	107,5
wiejskie	1076,6	14,3	106,1
Miasta na prawach powiatu	1939,8	25,8	101,8
Powiaty	897,2	11,9	106,7
Województwo	622,7	8,3	118,6

Wykres 3. **Wydatki jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca**

2.1. WYDATKI BIEŻĄCE

Wydatki bieżące JST osiągnęły łącznie poziom 6305,9mln zł (83,9% ogółu wydatków JST), tj. o 9,1% więcej niż w roku poprzednim. Ponownie wyższe niż przed rokiem były wszystkie rodzaje wydatków bieżących. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wzrosły o 20,2%, wydatki bieżące jednostek budżetowych o 5,7%, a dotacje o 5,7%.

Największy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem notuje się w budżetach powiatów. W 2020 r. odsetek ten wyniósł 89,9%, tj. o 4,3 p. proc., więcej niż w 2019 r. W budżetach gmin wydatki bieżące stanowiły 85,5% ogółu wydatków, tj. o 1,9 p. proc. więcej niż przed rokiem, a w budżetach miast na prawach powiatu 85,6%, tj. o 5,2 p. proc. więcej w porównaniu z 2019 r. Spadek udziału wydatków bieżących w ogóle wydatków zanotowano w budżecie województwa, o 5,2 p. proc. do poziomu 58,5%.

Tabl. 7. **Wydatki bieżące w 2020 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	6305,9	3473,1	638,4	1921,0	913,6	1661,3	807,0	364,4
W % wydatków ogółem	83,9	85,5	84,6	86,2	84,9	85,6	89,9	58,5
w tym:								
Dotacje	8,2	5,0	7,0	4,9	3,8	11,1	4,7	25,0
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	22,0	29,6	27,7	29,9	30,6	20,6	5,0	0,7
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	52,9	50,1	49,5	50,4	50,0	53,0	79,5	31,9
w tym:								
wynagrodzenia	29,0	26,0	25,6	26,1	26,0	29,5	51,1	15,8
w tym osobowe	26,4	23,6	23,5	23,8	23,4	27,0	45,7	14,5
pochodne od wynagrodzeń	5,2	5,0	4,9	5,1	4,8	5,2	8,1	2,8
w tym składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy	5,2	5,0	4,9	5,1	4,8	5,2	8,1	2,8
zakup materiałów i usług	15,7	16,1	16,9	16,2	15,5	16,1	15,3	12,2
Obsługa długu publicznego	0,5	0,5	0,4	0,6	0,4	0,4	0,7	0,9

W 2020 r. najwyższe wydatki bieżące w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w miastach na prawach powiatu (6278 zł) tj. o 8,4% wyższe niż przed rokiem. Wydatki bieżące gmin na mieszkańca wzrosły w skali roku średnio o 8,9 % do 4658 zł, przy czym najwyższe były w gminach miejsko-wiejskich (4698 zł, o 9,1% wyższe niż w 2019 r.). W gminach wiejskich wydatki bieżące na 1 mieszkańca wyniosły 4668 zł (tj. o 8,7% więcej niż w 2019 r.), a w gminach miejskich 4529 zł (tj. o 8,7% więcej).

Wzrost wydatków bieżących w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano także w budżetach powiatów (o 12,6% do 1082 zł. Z kolei wydatki bieżące w przeliczeniu na 1 mieszkańca w budżecie województwa wyniosły 361 zł i były wyższe o 12,4% niż rok wcześniej).

2.2. WYDATKI MAJĄTKOWE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

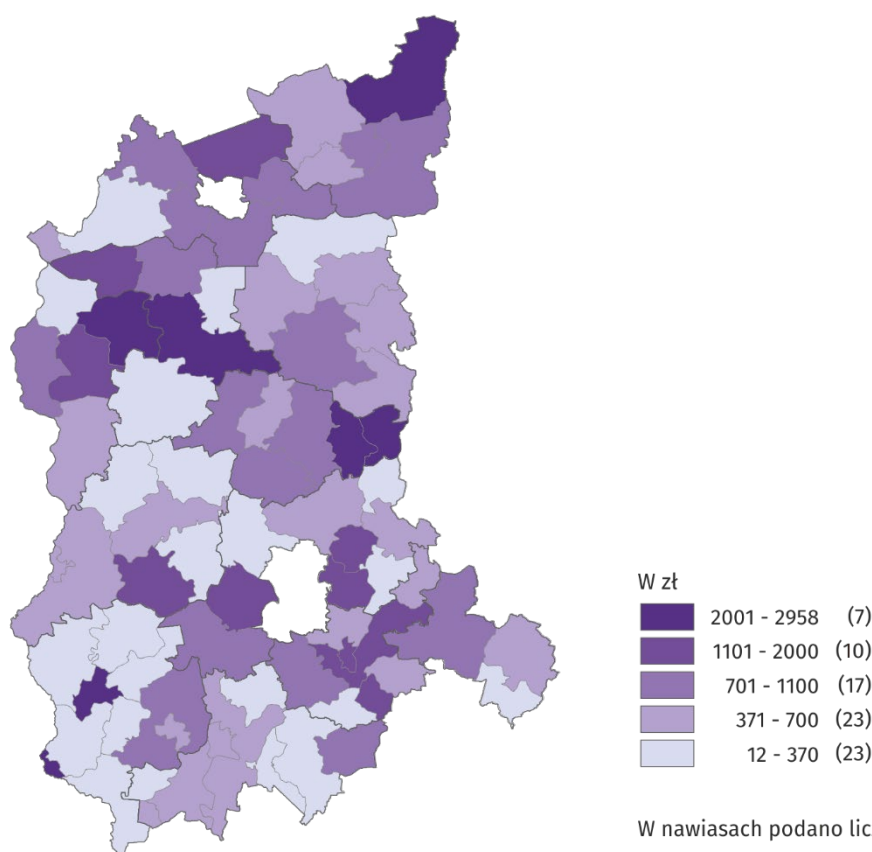
W 2020 r. wydatki majątkowe stanowiły średnio 16,1% ogółu wydatków JST (wobec 18,3% w 2019 r.). Wydatki te wyniosły 1214,1 mln zł (w tym 1200,2 mln zł stanowiły wydatki inwestycyjne), których wartość zmniejszyła się o 6,4% w relacji do poprzedniego roku.

Wydatki inwestycyjne budżetów gmin były średnio o 2,2% mniejsze niż przed rokiem, przy czym w gminach wiejskich spadek wyniósł – 6,2%, w miejskich - 6,4%, natomiast w gminach miejsko-wiejskich zanotowano wzrost o 1,9%. Wydatki inwestycyjne w budżecie miast na prawach powiatu zmniejszyły się natomiast o 25,3%, a w budżetach powiatów o 25,4%. Wzrost wydatków inwestycyjnych w porównaniu z 2019 r. wystąpił jedynie w budżecie województwa (o 29,3%).

Ponownie największy udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem notowano w budżecie województwa, na poziomie 41,5% (wobec 38,1% przed rokiem). Zmniejszył się udział wydatków inwestycyjnych w ogóle wydatków budżetów miast na prawach powiatu (o 5,1 p. proc. do 14,1%) oraz budżetów powiatów (o 4,2 p. proc. do 9,7%. Odsetek wydatków inwestycyjnych budżetów gmin wyniósł 14,3%, tj. o 1,9 p. proc. mniej niż przed rokiem.

W 2020r. wydatki inwestycyjne były mniejsze niż w poprzednim roku

Mapa 3. Wydatki inwestycyjne gmin na 1 mieszkańca w 2020 r.

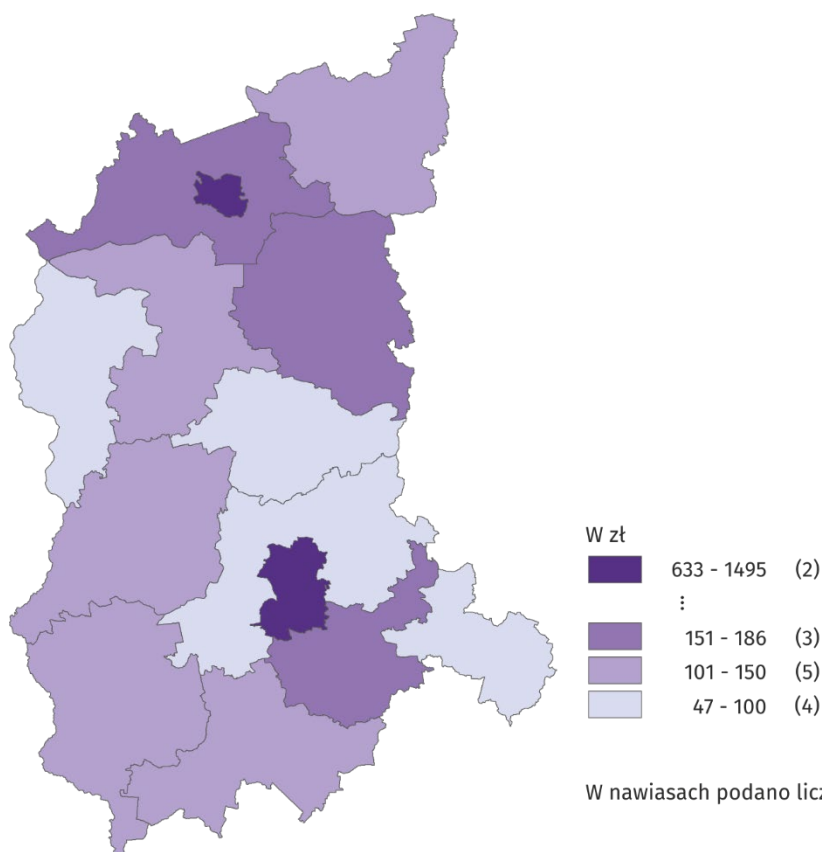

Najwyższe wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca zrealizowały miasta na prawach powiatu (średnio 1034 zł, jednak były one o 25,3% mniejsze niż w poprzednim roku). Wydatki inwestycyjne gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 779 zł i spadły o 1,8% w skali roku. Wydatki inwestycyjne województwa wyniosły 256 zł na 1 mieszkańca, tj. o 29,6% więcej niż w poprzednim roku, a powiatów – 117 zł (tj. o 25,1% mniej).

Tabl. 8. **Wydatki majątkowe w 2020 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miej-sko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	1214,1	587,1	115,9	308,2	163,0	278,5	90,2	258,3
W % wydatków ogółem	16,1	14,5	15,4	13,8	15,1	14,4	10,1	41,5
w tym inwestycyjne	16,0	14,3	14,9	13,7	15,1	14,1	9,7	41,5

Mapa 4. **Wydatki inwestycyjne powiatów i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2020 r.**

2.3. WYDATKI JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW

Z ogółu wydatków JST, najwięcej zrealizowano w dziale oświata i wychowanie – 2005,9 mln zł (tj. 26,7% ogółu wydatków JST). Wydatki w dziale rodzina w wysokości 1650,7 mln zł stanowiły dalsze 22,0% ogółu wydatków JST, a w dziale transport i łączność (823,4 mln zł) – 10,9%. Udziały wydatków w pozostałych działach klasyfikacji budżetowej nie przekraczały 10% ogółu wydatków JST. Były to m.in. wydatki w dziale administracja publiczna (8,4% ogółu wydatków JST), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (7,0%), pomoc społeczna (6,7%) oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (3,0%).

Ponownie w większości działów klasyfikacji budżetowej zanotowano wzrost wydatków JST w porównaniu z poprzednim rokiem. Największy wzrost zanotowano w dziale ochrona zdrowia – o 60,7%, turystyka – o 48,1% i w dziale rodzina – o 21,8%. Spadek wydatków odnotowano w działach transport i łączność o 12,4% oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 7,4%.

Jednostki samorządu terytorialnego od lat najczęściej środków wydatkują w dziale oświata i wychowanie oraz w dziale rodzina

W budżetach gmin w największym stopniu wzrosły wydatki klasyfikowane w działach: turystyka (o 47,7%), pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (o 24,4%) i rodzina (o 21,7%). Największy spadek wydatków odnotowano m.in. w dziale nauka (o 52,1%). W miastach na prawach powiatu najwyższy wzrost wydatków nastąpił w dziale nauka (o 69,4%), leśnictwo (o 34,5%) oraz rodzina (o 24,2%). Spadek natomiast zanotowano m.in. w działach rolnictwo i łowiectwo (o 58,5%) oraz transport i łączność (o 29,5%). W budżetach powiatów największy wzrost dotyczył wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (ponad 3-krotnie), a największy spadek na kulturę i turystykę (o 81,7%). Z kolei w budżecie województwa w największym stopniu wzrosły wydatki m.in. na pomoc społeczną (ponad 4-krotnie więcej niż w poprzednim roku) oraz na ochronę zdrowia (o 133,3%). W budżecie tym zmniejszyły się m.in. wydatki na kulturę fizyczną (o 44,3%), pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (o 4,3%).

Tabl. 9. **Struktura wydatków według działów w 2020 r.**

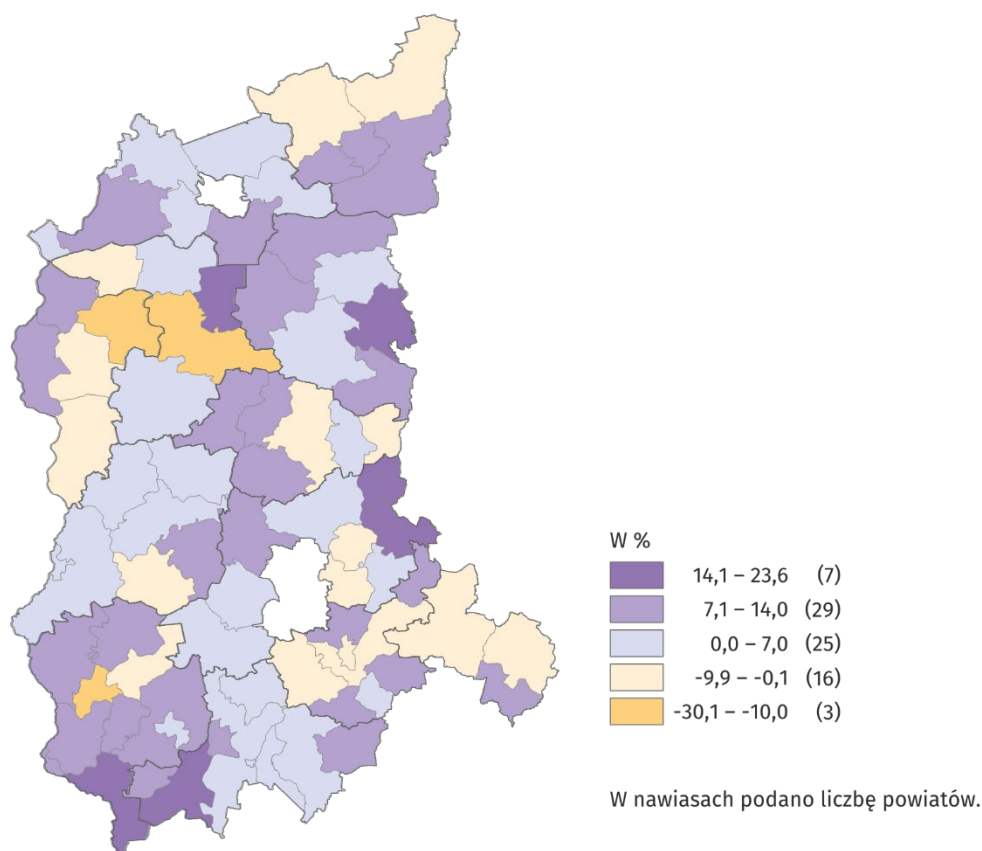
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miej-sko-wiejskie	wiejskie			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	1,2	2,0	0,0	1,6	4,2	0,0	0,2	1,6
Transport i łączność	10,9	6,1	8,7	4,8	7,2	12,8	8,9	39,5
Turystyka	0,5	1,0	2,0	0,9	0,4	0,0	0,1	0,2
Gospodarka mieszkaniowa	1,6	1,9	2,2	2,1	1,3	1,7	0,9	0,1
Działalność usługowa	0,5	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	2,0	0,1
Administracja publiczna	8,4	8,3	6,8	8,1	10,0	6,2	10,2	13,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2,0	0,9	0,8	0,8	1,2	2,1	7,9	0,0
Obsługa długu publicznego	0,6	0,5	0,4	0,6	0,4	0,4	1,0	0,9
Oświata i wychowanie	26,7	27,3	27,9	27,2	26,9	31,6	29,8	3,1
Ochrona zdrowia	2,6	0,5	0,6	0,5	0,3	0,9	3,0	21,3
Pomoc społeczna	6,7	6,2	7,4	6,1	5,6	5,8	13,4	3,1
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1,7	0,3	0,1	0,3	0,5	1,8	6,0	4,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	2,0	0,7	0,6	0,8	0,4	2,9	6,6	1,0
Rodzina	22,0	28,6	27,2	29,0	29,0	21,1	8,4	0,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7,0	9,1	7,2	10,9	6,7	7,3	0,6	0,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,0	3,4	3,3	3,1	4,2	1,7	0,1	7,8
Kultura fizyczna	2,0	2,2	4,2	2,2	0,8	2,5	0,1	1,5
Pozostałe	0,7	0,5	0,2	0,5	0,6	0,7	0,7	1,8

III. WYNIKI FINANSOWE BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W 2020 r. wynik finansowy budżetów JST ukształtował się na poziomie 219,6 mln zł nadwyżki. Relacja wyniku do dochodów wyniosła 2,8%, tj. poprawiła się w porównaniu z 2019 r. Przed rokiem wynik budżetów JST wyniósł 25,5 mln zł, a relacja wyniku do ogółu dochodów JST wyniosła 0,4%.

Wynik budżetów gmin województwa lubuskiego wyniósł 156,9 mln zł (wobec 50,9 mln zł w poprzednim roku). Spośród 80 lubuskich gmin, w 60 gminach rok budżetowy zamknięto zanotowano nadwyżką budżetową o łącznej wysokości 220,3 mln zł. W pozostałych 20 zanotowano deficyt budżetowy w wysokości minus 63,4 mln zł. W poprzednim roku nadwyżkę dochodów nad wydatkami o łącznej wartości 135,1 mln zł zanotowano w 49 gminach, a deficyt o łącznej wysokości 84,2 mln zł - w 31 gminach.

Mapa 5. **Relacja wyniku finansowego do wykonanych dochodów gmin w 2019 r.**

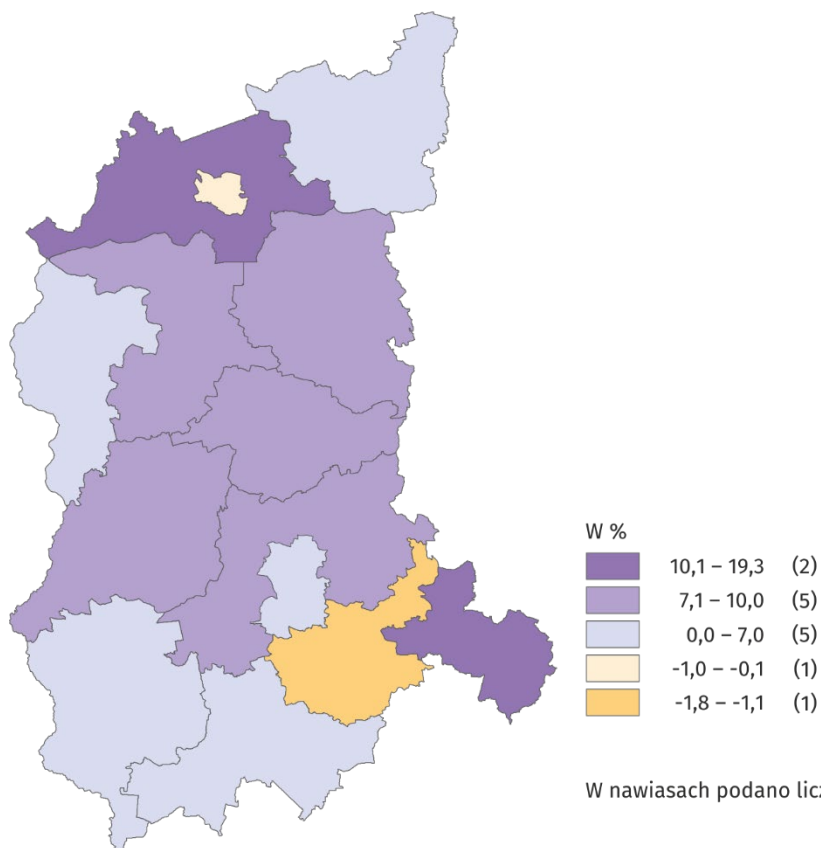

W 2020 r. relacja wyniku ogółem do dochodów gmin ogółem wyniosła 3,7%, wobec 1,3% przed rokiem. Gminy o największej nadwyżce budżetowej to Łowia (23,6%) i Lubniewice (23,3%). W 3 gminach w województwie deficyt budżetowy stanowił co najmniej 10% dochodów (w poprzednim roku było ich 10). W gminie o największym deficycie (Tuplice) ujemny wynik budżetowy stanowił 30,1% jej dochodów budżetowych. Niską wartość prezentowanego wskaźnika zanotowano także w gminach: Ośno Lubuskie (minus 17,5%) i Sulęcín (minus 13,7%). W miastach na prawach powiatu zanotowano deficyt budżetowy, który wyniósł minus 5,0 mln zł (wobec deficytu w poprzednim roku w wysokości minus 17,2 mln zł), a relacja wyniku do dochodów wyniosła minus 0,3% wobec minus 0,9% przed rokiem.

Łączny wynik budżetów powiatów wyniósł 74,2 mln zł (wobec 27,7 mln zł w 2019 r.), a relacja wyniku do dochodów powiatów wyniosła 7,6% (wobec 3,2% w poprzednim roku). Spośród 12 powiatów w województwie lubuskim, w 11 zanotowano nadwyżkę budżetową o łącznej wartości 76,0 mln zł. Deficyt budżetowy (w wysokości minus 1,8 mln zł) zanotowano tylko w powiecie nowosolskim. Relacja wyniku do dochodów ukształtowała się na poziomie od minus 1,8% w powiecie nowosolskim, do 14,35 w powiecie wschowskim i 19,3% w powiecie gorzowskim.

W budżecie województwa zanotowano deficyt w kwocie minus 6,6 mln zł (wobec minus 36,0 mln zł przed rokiem). Relacja wyniku do dochodów województwa wyniosła minus 1,1% (wobec minus 7,4% w poprzednim roku).

Mapa 6. **Relacja wyniku finansowego do wykonanych dochodów powiatów i miast na prawach powiatu w 2020 r.**

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze
Dyrektor **Roman Fedak**
Tel: 68 322 31 12

Rozpowszechnianie:
Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 68 322 31 28

Współpraca z Mediami:

tel.: (+48 68) 322 31 12

faks: (+48 68) 325 36 79

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

zielonagora.stat.gov.pl

@ZielonaGoraSTAT

@UStatZielonaGora

Powiązane opracowania

[Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim w 2019 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Strateg](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet jednostki samorządu terytorialnego](#)

[Dochody jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dotacje celowe](#)

[Dotacje celowe z budżetu państwa](#)

[Dotacje celowe z funduszy celowych](#)

[Podatek](#)

[Podatek dochodowy od osób fizycznych](#)

[Podatek dochodowy od osób prawnych](#)